

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

15 DECEMBER 2023

**Kerst met de Nederlandse
Bachvereniging**

Welkom bij het AVROTROS Vrijdagconcert de mooiste start van uw weekend!

In TivoliVredenburg én in talloze huiskamers via NPO Klassiek, luidt onze concert-serie al decennialang het weekend in. Er klinkt een rijke variatie aan klassieke meesterwerken, onbekende composities van bekende componisten, Nederlandse muziek en premières. Onze vaste bespelers, het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor, worden afgewisseld door verschillende gastoptredens van Nederlandse en buitenlandse orkesten, ensembles en solisten. Pianist Hannes Minnaar is dit seizoen *artist in residence* in de serie AVROTROS Vrijdagconcert.

Een rode draad die door de concerten loopt is het thema Wanderlust: het verlangen om te reizen, verre oorden te zien en je horizon te verbreden. Het is de verzuchting in Schuberts *Lied Der Wander: Dort wo du nicht bist, dort ist das Glück*. Maar het is ook de innerlijke reis van Mahler, in zijn *Lieder eines fahrenden Gesellen*.

Wij nemen u graag mee op reis vanuit uw stoel, elk concert weer. We verheugen ons op muzikale reizen door de tijd, naar nieuwe werelden, langs onbekende landschappen. Laten we op reis gaan aan de hand van de mooiste klanken: bekend of gloednieuw. Gaat u mee?

Namens AVROTROS, Stichting Omroep Muziek, NPO Klassiek en TivoliVredenburg wensen wij u veel luisterplezier en hopelijk tot ziens!

Concertlocatie

TivoliVredenburg
Vredenburgkade 11
3511 WB Utrecht

Kaartverkoop en reserveren

Kaarten koopt u via de kassa van TivoliVredenburg (030 231 45 44) of online (www.tivolivredenburg.nl/avrotros-vrijdagconcert en u krijgt een compleet overzicht). Meer informatie vindt u ook op www.avrotrosvrijdagconcert.nl.

Informatie programmering & reacties

- www.avrotrosvrijdagconcert.nl
- AVROTROS Vrijdagconcert
- @vrijdagconcert
- [vrijdagconcert.avrotros](https://www.instagram.com/vrijdagconcert.avrotros)
- AVROTROSVrijdagconcert

Postadres

AVROTROS Vrijdagconcert
Postbus 2
1200 AJ Hilversum

Andreas Schelfhout, *Een winterlandschap, rechts een molen en woningen bij een bevroren vaart*, 1841, Amsterdam Museum, legaat C.J. Fodor

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

VRIJDAG 15 DECEMBER 2023, 20.15 UUR

AVROTROS Muzikale Meesterwerken /
AVROTROS Vocaal
TivoliVredenburg Grote Zaal, Utrecht

KERSTMUZIEK

MET DE NEDERLANDSE BACHVERENIGING

**Koor en orkest van de
Nederlandse Bachvereniging**
Alex Potter countertenor/leiding
Bojan Čičić concertmeester
Miriam Feuersinger sopraan
Kristen Witmer sopraan
Thomas Hobbs tenor
Stephan MacLeod bas

JOHANN HERMANN SCHEIN (1586-1630)
Veni redemptor gentium, coupletten 1-5

JOHANN HERMANN SCHEIN
uit Banchetto musicale (publ. 1617), Suite
nr. 1: **Paduan**

JOHANN HERMANN SCHEIN
Veni redemptor gentium, coupletten 7-8

JOHANN HERMANN SCHEIN
uit Banchetto musicale, Suite nr. 1: **Gagliard**

TOBIAS MICHAEL (1592-1657)
Das Volk, so im Finstern wandelt

JOHANN HERMANN SCHEIN
uit Banchetto musicale, Suite nr. 1:
Allemande

PHILIPP NICOLAI (1556-1608)
Wie schön leuchtet der Morgenstern
(1597)

NICOLAUS ADAM STRUNGK (1640-1700)
Chaconne **'Wie schön leuchtet der
Morgenstern'**

ORLANDUS LASSUS (1532-1594)
Angelus ad pastores ait (publ. 1562)

GREGORIAANS
Illuminare Jerusalem

JOHANN KUHNAU (1660-1722)
Wie schön leuchtet der Morgenstern

PAUZE

ANDREAS HAMMERSCHMIDT

(1611 of 1612- 1675)

Machet die Thore weit (publ. 1670)

GREGORIAANS

Grates nunc omnes

JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Magnificat, BWV 243 met kerst-

interpolaties (1723/1730)

Koor: Magnificat anima mea Dominum

Aria (sopraan): Et exsultavit spiritus meus

Interpolatie A. Koor: Vom Himmel hoch,
da komm' ich her

Aria (sopraan), koor: Quia respexit

Aria (bas) Quia fecit mihi magna

Interpolatie B. Koor: Freut euch und jubiliert

Duet (alt, tenor): Et misericordia

Koor: Fecit potentiam

Interpolatie C. Koor: Gloria in excelsis Deo

Aria (tenor): Deposuit potentes

Aria (alt): Esurientes implevit bonis

Interpolatie D. Duet (sopraan, bas): Virga
Jesse floruit

Terzet (sopraan I/II, alt): Suscepit Israel

Koor: Sicut locutus est

Koor: Gloria Patri / Sicut erat in principio

Blad uit de 15e-eeuwse Très Riches Heures du duc de Berry met de eerste zinnen van het Magnificat in het Latijn en een miniatuur van het bezoek van Maria aan Elisabet.

Alex Potter

MAGNIFICAT!

De Nederlandse Bachvereniging maakt een reis van het donker naar het licht, in een kerstprogramma dat met bezieling is ontworpen door countertenor Alex Potter. Hij zingt, maar leidt de musici ook in dit programma, met als climax Bachs grandioze Magnificat.

Als kind zong Alex Potter veel tijdens de liturgie. Daar ging voor hem iets magisch van uit. Het hele idee van het kerkelijke jaar en wat dat inhoudt, heeft hem altijd geboeid. Advent is de tijd van het grote wachten, en ook de donkerste tijd van het jaar. De countertenor werkte vele malen samen met de Nederlandse Bachvereniging en vond het een genot om het programma *Magnificat!* samen te mogen stellen: 'Het gevoel dat hoort bij de advent en wat er komen gaat wilde ik weer-geven in dit programma. We gaan van het donker naar het licht. De sfeer die de muziek ademt, is liturgisch geïnspireerd. Ik herinner het me nog zo goed van mijn tijd als koorknaap: de enkele stem die vanuit het donker in een kerk opklinkt, als in de advent de dienst met kerstliederen begint, daar zit iets heel krachtigs in. Ik vond het magisch. Vanuit die eenvoud verder op- en openbloeien richting het licht, naar feestelijke muziek. We nemen de luisteraar mee door de adventsperiode naar een vreugdevol kerstgevoel.'

*We gaan van
het donker naar
het licht.*

Dit concert is live te beluisteren via
NPO Klassiek, zie ook ► npoklassiek.nl
Presentatie: Leonard Evers

AVRO
TROS

TIVOLI
VREDEN
BURG

npo
klassiek

15 DECEMBER 2023

De grote meester

‘Dat Bach een van de grootste componisten is die ooit geleefd hebben, staat voor mij buiten kijf’, vervolgt Potter. ‘Maar als je naar dit programma van de Bachvereniging luistert, wordt ook duidelijk hoe

schitterend de muziek vóór Bach was. Toen Bach in Leipzig woonde en werkte klonken er ook oudere stukken, naast zijn eigen hedendaagse muziek. Ik hou ervan om zelden gehoord repertoire naar de zaal of kerk te brengen, zoals nu, met bijvoorbeeld *Machet die Thore weit*, een motet van Andreas Hammerschmidt. De werken – van gregoriaanse gezangen tot en met muziek van Bachs voorganger als Thomascantor, Johann Kuhnau – zijn extra interessant als je ze naast het *Magnificat* van de grote meester hoort. Bach komt voort uit een traditie en erkent die in zijn werk. Dit concertprogramma maakt het mogelijk om Bachs radicale noten te laten schitteren. En omgekeerd licht de oudere muziek op door Bachs werk.’

De morgenster

In het concert dat Potter samenstelde zijn vele verschillen, maar ook vele overeenkomsten in de muzikale taal van de componisten te horen. Een boeiende lijn in de geschiedenis is het cantorschap in Leipzig, dat van Johann Hermann Schein via Tobias Michael naar Johann Kuhnau en Bach loopt. ‘In de eerste helft concentreren we ons voornamelijk op de zeventiende eeuw, de muziek staat in mineur, je hoort een oud, modaal karakter. Dat roept een gevoel van verlangen op. Een verandering van de gemoedstoestand kent de hymne *Wie schön leuchtet der Morgenstern*. We hebben dan het schitterende *Das Volk, so im Finstern wandelt* van Michael gehad, evenals een aantal instrumentale momenten van Schein. Voor de pauze eindigen we met Kuhnau, begin

achttiende eeuw, via een kleine excursie naar *Angelus ad Pastores ait* van Lassus uit *Florilegium Portense*. *Florilegium* is een verzameling van voornamelijk renaissance motetten. De boeken werden nog steeds gebruikt in het zeventiende-eeuwse Leipzig en in Bachs tijd. Nog even over *Wie schön leuchtet der Morgenstern*: vroeger zongen mensen bepaalde hymnen hun leven lang, dat is nu niet meer het geval. Om toch dat idee, die herkenning te geven, hoor je de *Morgenstern* een aantal keren: het originele koraal, een instrumentale bewerking en tot slot de versie van Kuhnau.”

Kerstkarakter

Het besef van de tijd is interessant, vertelt Potter. Je neemt een renaissancegevoel waar in de muziek en tot slot hoor je hoogbarokke noten. ‘In de muziek van Kuhnau klinkt de Italiaanse opera door, het gebruik van recitatief en aria. Als we nu naar kerkmuziek luisteren, zijn we ons daar niet van bewust. Destijds in de kerkmuziek was dat nieuw, die opera-achtige indeling. Met zijn gebruik van het koper leidt Kuhnau direct naar de kleuren in Bachs *Magnificat*.’

Het *Magnificat* klinkt bij de Bachvereniging in de versie van 1733, met de toegevoegde kerstliederen uit de versie van 1723. Potter heeft een lichte voorkeur voor deze latere versie, die in D-groot. Bach paste hierin een aantal dingen aan, er zitten kleine verschillen in de instrumentatie. De toevoegingen – interpolaties – geven het stuk volgens de Engelse zanger een kerstkarakter: ‘Die liederen waren toen traditie, en Bach volgde die. *Von Himmel hoch*: er is groot nieuws in aantocht. *Freut euch*: de engel verschijnt aan de herders en vertelt dat Jezus is geboren. Vervolgens zingen de engelen het *Gloria in excelsis*.”

‘Een dergelijk programma vraagt veel van de musici. Het is niet zo dat we opkomen, een concert geven, en weer van het podium af gaan – dat is overigens ook al een heel ding. We beginnen off stage, zonder begeleiding, dat is spannend. Ik werk nu al zo lang met de musici van de Bachvereniging dat ik weet dat dit goed gaat lukken. Ik heb het programma samengesteld met deze mensen in gedachten.’

Johann Hermann Schein

Orlando Lassus

Johann Kuhnau

Met zijn gebruik van het koper leidt Kuhnau direct naar de kleuren in Bachs Magnificat.

Prelude

De opmaat naar het
AVROTROS Vrijdagconcert!

In deze nieuwe podcast vertelt presentator Leonard Evers je iedere week meer over de bijzondere stukken die gaan klinken in TivoliVredenburg én op NPO Klassiek. Dat doet hij samen met verschillende gasten die in de studio aanschuiven. Aan de hand van muziekfragmenten word je warm gemaakt voor de mooie composities die je te wachten staan. Je luistert 'Prelude' via de gratis app van NPO Luister of via je favoriete podcast-app.

luister hier

npoklassiek.nl/podcasts/prelude

Ritueel

'We voeren muziek uit die met een ritueel te maken heeft, het ritueel van zingen in een kerk. Dit is geen kerkdienst, maar het geven van een concert zie ik buitengewoon sterk als een ritueel. De hele choreografie waarin wij, musici, ons bevinden wil ik zo arrangeren dat er geen applaus tussendoor klinkt. Op die manier blijf je in een flow, als musicus én als luisteraar. De richting die je voelt als je naar dit programma luistert, stuurt daar ook op aan.'

Zingen én dirigeren vindt Potter een stevige verantwoordelijkheid, en is tegelijkertijd op een prettige manier spannend voor hem. Het geeft hem veel plezier. Hij benadrukt dat hij de spelers en zangers volledig vertrouwt, en dat het daarom niet nodig is iedereen steeds aan te sturen, de benadering van de muziek is kamermuzikaal. 'Het voorrecht om dit programma te mogen samenstellen voor deze geweldige musici voelt als een van de mooiste kerstcadeaus die ik me kan wensen.'

INTERVIEW EN TEKST:
FREDERIKE BERNTSEN

Johann Sebastian Bach

Gezongen TEKSTEN

JOHANN HERMANN SCHEIN

Veni redemptor gentium (couplet 1-5)

Veni redemptor gentium,
ostende partum Virginis,
miretur omne saeculum,
talīs decet partus Deum.

Non ex virili semine,
sed mystico spiramine,
verbum Dei factum est caro,
fructusque ventris
floruit.

Alvus tumescit virginis,
claustra pudoris permanent,
vexilla virtutum micant,
versatur in templo Deus.

Procedens de thalamo suo,
pudoris aula regia,
geminæ Gigas substantiæ,
alacris ut currat viam.

Egressus eius a Patre,
regressus eius ad Patrem,
excursus usque ad inferos
recursus
ad sedem Dei.

JOHANN HERMANN SCHEIN

Veni redemptor gentium (couplet 7-8)

Praesepe iam fulget tuum,
lumenque nox spirat novum,
quod nulla nox interpolet,
fideque iugi luceat.

Deo Patri sit gloria,
eiusque soli Filio,
cum Spiritu paracleto,
et nunc et in perpetuum.

Kom Verlosser van de volkeren,
toon uw maagdelijke geboorte,
laten alle eeuwen zich erover verbazen
dat zo'n geboorte voor God passend is.

Niet uit mannelijk zaad
maar door een mystieke opening
is het woord van God vlees geworden
en de vrucht van de schoot
is gaan bloeien.

De schoot van de maagd zwelt op,
de kuisheid blijft gesloten,
de vlaggen van de deugd wapperen,
God verblijft in de tempel.

Hij komt uit zijn woning,
uit de koningszaal van de kuisheid,
een reus met twee wezens,
verheugd dat hij zijn weg kan gaan.

Hij is bij zijn Vader weggegaan
en is naar zijn Vader teruggekeerd,
hij is helemaal tot in de hel gegaan
en teruggekeerd
naar de zetel van God.

Reeds straalt uw kribbe
en de nacht ademt een nieuw licht,
dat geen enkele nacht mag afzwakken,
en dat in het geloof voortdurend moge schijnen.
Ere zij God de Vader
en zijn enige Zoon
met de Geest, de Trooster,
nu en in eeuwigheid.

TOBIAS MICHAEL

Das Volk, so im Finstern wandelt

Das Volk
so im Finstern wandelt,
siehet ein großes Liecht,
und über die da wohnen
in finstern Lande,
scheinet es helle.

Du machest der Heiden viel,
damit machestu der Freuden nicht viel,
für dir wird man sich freuen,
wie man sich freuet
in der Ernte.
Wie man fröhlich ist,
wenn man Beute austeilet.

PHILIPP NICOLAI

Wie schön leuchtet der Morgenstern

Wie schön leuchtet der Morgenstern
voll Gnad und Wahrheit
von dem Herrn,
die süße Wurzel Jesse!
Du Sohn Davids
aus Jacobs Stamm,
mein König und mein Bräutigam,
hast mir mein Herz besessen.
Lieblich, freundlich,
schön und herrlich,
groß und ehrlich,
reich von Gaben,
hoch und sehr prächtig erhaben.

Het volk
dat in duisternis ronddooft
ziet een schitterend licht.
Zij die in het donker wonen
worden door een helder licht
beschenen.

U hebt het volk
weer groot gemaakt,
diepe vreugde gaf u het,
blijdschap als de vreugde
bij de oogst,
zij jubelen
als bij het verdelen van de buit.

Hoe prachtig straalt de morgenster,
vol van de genade en de waarheid
van de Heer,
de zoete wortel van Isaï!
O zoon van David
uit de stam van Jacob,
mijn koning en mijn bruidegom,
u hebt mijn hart in bezit genomen,
liefelijk, vriendelijk,
schoon en heerlijk,
groot en eerlijk,
rijk aan gaven,
hoog en schitterend verheven.

ORLANDUS LASSUS

Angelus ad pastores ait

Angelus ad pastores ait:
"Annuncio vobis gaudium magnum,
quia natus est vobis hodie
Salvator mundi."
Alleluia.

De engel sprak tot de herders:
"Ik verkondig u een grote vreugde,
heden is u
een Redder geboren."
Alleluia.

GREGORIAANS

Illuminare Jerusalem

Illuminare Jerusalem
venit lux tua.
Et gloria Domini
superte Jerusalem.
Rex aeternae
misericordiae
descendere Christus, dignatus est,
cujus hodie
lux magnifice orta est.
Et ambulabunt gentes
in lumine tuo,
et reges
in splendore ortus tui.

Straal, Jeruzalem,
uw licht is gekomen.
En de glorie van de Heer
is met u, Jeruzalem.
De koning van de eeuwige
barmhartigheid,
heeft zich verwaardigd af te dalen,
Christus, van wie heden
een groot licht is opgegaan.
En de volkeren
zullen wandelen in uw licht
en koningen
in de pracht van uw geboorte

JOHANN KUHNAU

Wie schön leuchtet der Morgenstern

1. Koraal

Wie schön leuchtet der Morgenstern
voll Gnad und Wahrheit
von dem Herrn,
die süße Wurzel Jesse!
Du Sohn Davids aus Jacobs Stamm,
mein König und mein Bräutigam,
hast mir mein Herz besessen.
Lieblich, freundlich,
schön und herrlich, groß und ehrlich,
reich von Gaben,
hoch und sehr prächtig erhaben.

Hoe prachtig straalt de morgenster,
vol van de genade en de waarheid
van de Heer,
de zoete wortel van Isaï!
O zoon van David uit de stam van Jacob,
mijn koning en mijn bruidegom,
u hebt mijn hart in bezit genomen,
liefelijk, vriendelijk,
schoon en heerlijk, groot en eerlijk,
rijk aan gaven,
hoog en schitterend verheven.

2. Recitatief (tenor)

Allein, heut wird der Große klein,
der Sohn, aus Gott geboren,
wird heut ein Menschensohn,
als hätte der Himmelsherr
sein Himmelsreich verloren.
Er wird ein rechtes Opferlamm,
weil Er
als Davids höchster Stamm
in Davids eigener Stadt
nur einen Stall
zur Herberg hat.

3. Koor

Uns ist ein Kind geboren,
ein Sohn ist uns gegeben,
welches Herrschaft
ist auf seiner Schulter.
Und er heisset wunderbar Rat,
Kraft, Held,
ewig Vater, Friedefürst.

4. Aria (sopraan)

O Wundersohn,
dein überirdisch Wesen,
hat sich zum Thron
den ird'schen Leib erlesen,
damit der Mensch, die Erde
zu deinem Himmel werde.

5. Recitatief (tenor)

Doch leuchtet in der Niedrigkeit
ein Strahl von seiner Göttlichkeit,
ein Kaiser schreibt
die Schatzung aus,
so zieht zugleich
der Prinz der Prinzen
in eines ird'schen Leibeshaus,
Die Engel sagen Ihn
der Welt in Lüften an,
weil es kein Mensch verrichten kann.
Denn alle Himmel sind sein eigen,
wie sollt sich nicht vor Ihm
die ganze Erde neigen.

Maar heden wordt de Grote klein,
De zoon, uit God geboren,
wordt heden een mensenzoon,
alsof de hemelse Heer
zijn hemelrijk heeft verloren.
Hij wordt een waar paaslam,
Omdat hij
als de hoogste stam van David
in Davids eigen stad
slechts een stal
als herberg heeft.

Ons is een kind geboren,
een zoon is ons gegeven,
wiens heerschappij
op zijn schouder rust.
En hij heet wonderbare raadsman,
kracht, held,
eeuwige Vader, Vredevorst.

O wonderzoon,
uw bovenaardse wezen
heeft als troon
het aardse leven verkozen,
opdat de mens, de aarde
uw hemel wordt.

Maar in de lage staat schijnt
een straal van zijn goddelijkheid,
Een keizer schrijft
de volkstelling uit,
en meteen trekt
de prins der prinzen
in het huis van een aards lichaam.
De engelen in de lucht
verkondigen hem aan de wereld,
omdat geen mens dat kan doen.
Want alle hemelen zijn van hem,
hoe zou niet voor hem
de hele aarde buigen.

6. Aria (sopraan)

Kommt, ihr Völker,
kommt mit Haufen,
kommt und huldigt diesem Kind.
Himmel, Erde, zu den Heiden
soll sein Scepter ewig weiden,
Weil sie dessen eigen sind.

7. Accompagnato (tenor)

Ich huldge dir, großmächtger Prinz,
weil deine Gotteskraft
die Macht der Sünden,
durch die uns Satan tracht
mit sich als Sklaven zu verbinden,
ganz aus dem Wege schafft.
Ich ehre die verborgne Macht,
und meine untertänge Lippen
lobsingen dir auch
in der schlechten Krippen.

8. Koraal (sopraan 1 & 2)

Zwingt die Saiten in Cythara,
und lasst die süße Musica
ganz freudenreich erschallen.
Dass ich möge mit Jesulein,
dem wunderschönen Bräut'gam mein,
in steter Liebe wallen.
Singet, springet,
jubilieret, triumphieret,
dankt dem Herren,
groß ist der König der Ehren.

ANDREAS HAMMERSCHMIDT

Machet die Thore weit

Machet die Thore weit
und die Thüre in der Welt hoch,
daß der König
der Ehren einziehe.
Wer ist derselbige König der Ehren?
Es ist der Herr,
starck und mächtig im Streit.
Hosianna dem Sohne David,
Hosianna in der Höhe!

Kom, volken,
kom in groten getale,
kom en huldig dit kind.
Hemel, aarde, over de heidenen
zal zijn scepter eeuwig heersen,
want zij zijn zijn eigendom.

Ik huldig u, machtige prins,
omdat uw goddelijke kracht
de macht van de zonden,
waarmee Satan probeert
ons tot zijn slaven te maken,
volkomen vernietigt.
Ik eer de verborgen macht
en mijn onderdanige lippen
prijzen u ook
in uw eenvoudige kribbe.

Bespeel de snaren van de citer
en laat de bekoorlijke muziek
vol vreugde weerklinken,
zodat ik met Jezus,
mijn wonderschone bruidegom,
in blijvende liefde mag dansen!
Zing maar, dans maar,
juich en triomfeer,
dank de Heer,
groot is de koning der ere.

Hef, o poorten, uw hoofden omhoog,
verhef u, aloude ingangen,
de koning vol majesteit
wil binnengaan.
Wie is de koning vol majesteit?
De Heer,
mchtig en heldhaftig in de strijd.
Hosanna voor de Zoon van David,
Hosanna in de hemel!

GREGORIAANS

Grates nunc omnes

Grates nunc omnes
reddamus Domino Deo
qui sua nativitate
nos liberavit
de diabolica potestate.
Huic oportet
ut canamus
cum angelis:
semper gloria in excelsis.

JOHANN SEBASTIAN BACH

Magnificat, BWV 243,

met kerst-interpolaties

1. Koor

Magnificat anima mea Dominum

2. Aria (sopraan)

Et exsultavit spiritus meus in Deo
salutari meo.

Interpolatie A, koor

Vom Himmel hoch, da komm' ich her,
ich bring' euch gute neue Mär,
der guten Mär bring' ich so viel
davon ich singn
und sagen will.

3. Aria (sopraan), koor

Quia respexit humilitatem
ancillae suae:
ecce enim ex hoc
beatam me dicent
omnes generationes.

4. Aria (bas)

Quia fecit
mihi magna
qui potens est
et sanctum nomen ejus.

Laten wij nu allen
dank brengen aan God de Heer,
die door zijn geboorte
ons heeft bevrijd
van de macht van de duivel.
Daarom is het passend
om hem toe te zingen
samen met de engelen:
altijd ere in de hoogste hemel.

Mijn ziel prijst en looft de Heer.

En mijn geest juicht
om God, mijn Heiland.

Uit hoge hemel daal ik af,
ik breng jullie goed nieuws;
zoveel goed nieuws breng ik
dat ik daarvan wil zingen
en spreken.

Omdat hij heeft omgezien naar
de lage stand van zijn dienstvaagd;
want zie,
voortaan zullen mij zalig prijzen
alle generaties.

Omdat hij grote dingen
voor mij heeft gedaan,
hij die machtig is,
en heilig is zijn naam.

Interpolatie B, koor

Freut euch und jubiliert,
zu Bethlehem gefunden wird
das herzeliebe Jesulein,
das soll euer Freud und Wonne sein.

5. Duet (alt, tenor)

Et misericordia ejus
a progenie in progenies
timentibus eum.

6. Koor

Fecit potentiam
in brachio suo
dispersit superbos
mente cordis sui.

Interpolatie C, koor

Gloria in excelsis Deo!
Et in terra pax
hominibus bona voluntas.

7. Aria (tenor)

Deposuit potentes
de sede
et exaltavit humiles.

8. Aria (alt)

Esurientes
implevit bonis
et divites
dimisit inanes.

Interpolatie D, Duet (sopraan, bas)

Virga Jesse floruit
Emanuel noster apparuit,
induit carnem hominis
fit puer delectabilis.
Alleluja!

9. Terzet (sopranen, alten)

Suscepit Israel
puerum suum
recordatus
misericordiae suae.

Weest blij en juich;
in Bethlehem is te vinden
het lieve kindje Jezus
dat uw vreugde en geluk zal zijn.

En zijn barmhartigheid is van
geslacht tot geslacht
voor wie hem vrezen.

Hij heeft de kracht
van zijn arm getoond,
en de hoogmoedigen uiteengejaagd
in de gezindheid van zijn hart.

Ere zij God in den hoge,
En vrede op aarde
voor mensen van goede wil.

Hij heeft machtigen
van de troon gestoten
en eenvoudigen verhoogd.

Hij heeft hongerigen
met gaven overladen,
en rijken
met lege handen weggestuurd.

De twijg van Jesse is gaan bloeien,
onze redder is verschenen,
hij is lijfelijk mens geworden,
een verrukkelijk kind.
Halleluja!

Hij heeft zich het lot van Israël,
zijn dienaar, aangetrokken
zich herinnerend
zijn barmhartigheid.

10. Koor

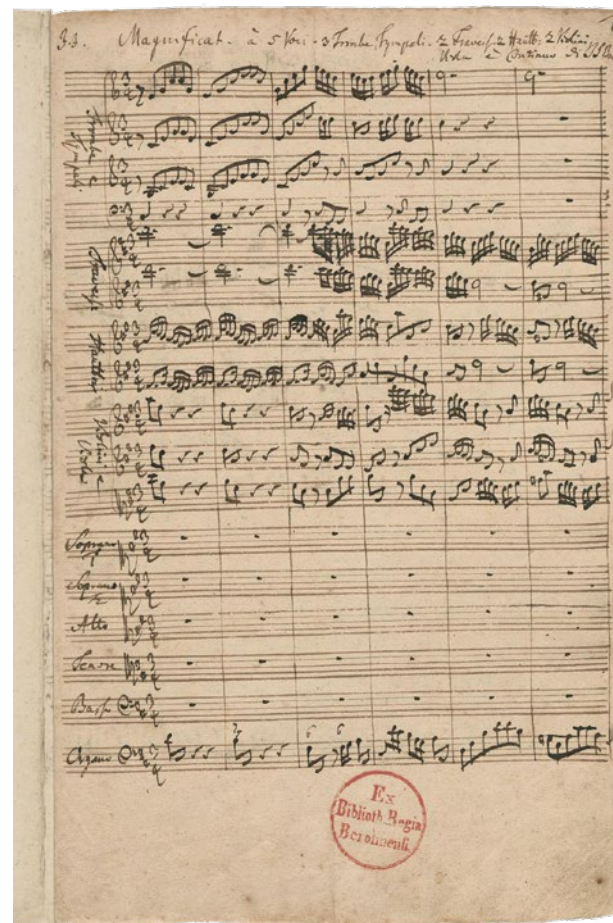
Sicut locutus est
ad patres nostros,
Abraham et semini ejus
in saecula.

11. Koor

Gloria Patri et Filio
et Spiritui Sancto.
Sicut erat in principio,
et nunc, et semper,
et in saecula saeculorum.
Amen.

Zoals hij tot onze vaders
heeft gesproken,
tot Abraham en zijn nageslacht
in eeuwigheid.

Ere zij de Vader en de Zoon
en de Heilige Geest.
Zoals het was in het begin,
en nu en altijd,
en in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Eerste pagina van de partituur van Magnificat in Bachs handschrift.

Uitvoerenden

De Nederlandse Bachvereniging

De Nederlandse Bachvereniging is een toonaangevend vocaal-instrumentaal ensemble van internationale betekenis. Sinds de oprichting in 1921 om Bachs *Matthäus Passion* uit te voeren in de Grote Kerk in Naarden, is het ensemble uitgegroeid tot een professionele groep spelers en zangers die gespecialiseerd zijn in het werk van Bach en zijn tijd- en geestgenoten. De musici spelen op historische instrumenten en worden gedreven door nieuwsgierigheid en speelplezier. Daarnaast creëerde de Bachvereniging het online platform 'All of Bach': het project waarin alle werken van Bach worden uitgevoerd, opgenomen en gratis online met de wereld worden gedeeld.

Alex Potter countertenor/leiding

Alex Potter begon zijn muzikale carrière als jonge zanger aan Southwark Cathedral in Londen.

Hij ging muziek studeren in aan Oxford en vervolgde zijn opleiding tot zanger aan de Schola Cantorum Basiliensis bij Gerd Türk en Evelyn Tubb. Alex Potter is niet alleen een groot liefhebber en kenner van de muziek van Bach en Händel, hij biedt ook graag het onbekender repertoire een podium. Als zanger werkte Potter met dirigenten als Thomas Hengelbrock, Lars Ulrik Mortensen, Jordi Savall, Jos van Veldhoven en Peter Neumann. Sinds enige tijd neemt hij ook zelf de muzikale leiding op zich.

Miriam Feuersinger sopraan

De Oostenrijkse sopraan Miriam Feuersinger is gespecialiseerd in kerkmuziek van de barok tot de laatromantiek. Vooral in de Duitse barokmuziek is zij een toonaangevende zangeres. Zij werkte met dirigenten als Daniel Reuss, Jos van Veldhoven, Ton Koopman en Sigiswald Kuijken. Haar cd-opnames bezorgden haar de nodige prijzen, waaronder de Preis der deutschen Schallplattenkritik (2014), de ECHO Klassik (2014) en de Ö1 Pasticcio-Preis (2017).

Kristen Witmer sopraan

De Amerikaans-Koreaanse sopraan Kristen Witmer begon haar zangstudie in Japan, waar ze opgroeide. Inmiddels is Nederland de thuisbasis waarvandaan ze haar internationale solocarrière ontplooit. Ze soleerde onder meer bij Collegium Vocale Gent, de Nederlandse Bachvereniging, Bach Collegium Japan en Holland Baroque en werkte met dirigenten als Philippe Herreweghe, Peter Dijkstra, Masaaki Suzuki, Masato Suzuki en Jos van Veldhoven.

Thomas Hobbs tenor

Gramophone noemde de Engelse tenor Thomas Hobbs een 'Bach tenor of distinction' en de Telegraph vond dat hij uitblonk in 'sheer vocal quality'. Thomas Hobbs is dan ook een van de leidende tenoren in de oude muziekwereld. Hobbs werkt regelmatig met de grote oude muziekgezelschappen, Collegium Vocale Gent van Philippe Herreweghe, Raphaël Pichons Ensemble Pymalion en de Nederlandse Bachvereniging. Met de opname van Mozarts *Requiem* met John Butt en het Dunedin Consort ontving hij in 2014 de Gramophone Award voor beste kooropname.

Stephan MacLeod bas

Stephan MacLeod, geboren in Genève, is een dirigent en bas-bariton. Als oprichter en artistiek leider van Gli Angeli Genève, een ensemble gespecialiseerd in 16e- tot 19e-eeuws repertoire op historische instrumenten, leidt hij wereldwijd 40 tot 50 concerten per jaar. Naast zijn dirigentschap zet hij zijn zangcarrière voort en doceert hij zang aan de Haute Ecole de Musique de Lausanne. MacLeod dirigeert zijn ensemble in talrijke projecten en vervult bas-solopartijen in uiteenlopende uitvoeringen, waaronder Bach's *Matthäus Passion* en Mendelssohn's *Elias*. Met meer dan 100 opnames is zijn discografie als zanger en dirigent zeer geprezen.

GEEF OM DE TOEKOMST VAN KLASSIEK

Support klassieke talenten en geef ze het podium dat ze verdienen

AVROTROS zet zich in voor de toekomst van klassieke muziek in Nederland. We bieden jong talent een uniek podium in onze programma's op radio en tv. En nemen met hen hun debuut-cd op.

Sta samen met ons aan de basis van de nieuwe generatie topmusici en word lid. Voor €10,- ontvang je 3x per jaar ons magazine inclusief talent-cd (ook als download).

**WORD LID
10,-
per jaar**

— **Kijk op: [avrotros.nl/geefomklassiek](https://www.avrotros.nl/geefomklassiek)**

AVROTROS

AVROTROS

npo
klassiek

MET DE PAPLEPEL INGEGOTEN

PODCAST

Sommige families lijken wel broedplaatsen voor klassieke muzikalenten.

Binnen één gezin maken meerdere getalenteerde familieleden furore in de klassieke muziek. Wat is hun geheim?

In de nieuwe podcast 'Met de paplepel ingegoten' gaat Selma van Dijk in gesprek met bekende muzikale families. Van kleins af aan werden zij, net als Selma, omringd door muziek. In de podcast probeert ze te ontraadselen of de uitzonderlijke muzikaliteit te danken is aan aanleg of opvoeding, aan nature of nurture. Zit muziek maken gewoonweg in hun DNA of... is het met de paplepel ingegoten? Het antwoord is de komende weken te horen op je favoriete podcastplatform of via npoklassiek.nl/podcasts.

Luister hier: npoklassiek.nl/podcasts/met-de-paplepel-ingegoten

Volgende CONCERTEN

Marcus Creed

Karina Canellakis

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

AVROTROS **Kerstconcert**

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

Marcus Creed dirigent

Julia Lezhneva sopraan

Hannah Gries sopraan

Olivia Vermeulen mezzosopraan

Guy Cutting tenor

Gabriel Rollinson bariton

MOZART Regina coeli, KV 127

MOZART Litaniae laetanae, KV 195

FINZI Intrada uit Dies natalis

FINZI In terra pax

VAUGHAN WILLIAMS Fantasia on

Christmas carols (1912)

bestel
hier

VRIJDAG 19 JANUARI 2024, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

Karina Canellakis met een Amerikaans programma

Radio Filharmonisch Orkest

Karina Canellakis dirigent

Inon Barnatan piano

PERRY Short piece

GERSHWIN Pianoconcert

BATES Liquid interface

BERNSTEIN Symphonic dances from
West Side story

bestel
hier

COLOFON | PROGRAMMERING Jorinke van Deelen **PRODUCTIE:** Jacinta Wetzler **INTERVIEW:** Frederike Berntsen
REDACTIE: Alexander Klapwijk / Pieter Peverelli **FOTOGRAFIE:** Mathias Bothor, Simon van Boxtel, Benjamin Ealovega,
Klaus Mellenthin, Jochen Quast **ART DIRECTION:** Norbert Croonenberg **PRODUCTIEBEGELEIDING:** Regalis, Zeist

CONCERTOVERZICHT 2023

VRIJDAG 15 SEPTEMBER 2023

Openingsconcert:

De Klokken van

Rachmaninov

Radio Filharmonisch Orkest |

Groot Omroepkoor | Karina

Canellakis | Benjamin Goodson |

Tsoupaki | Sibelius | Rachmaninov

VRIJDAG 22 SEPTEMBER 2023

Maria Milstein met het

Concertgebouw

Kamerorkest

Michael Waterman | Maria

Milstein | Walker | Schubert |

Beethoven | Sibelius |

Tsjajkovski/Waterman

VRIJDAG 29 SEPTEMBER 2023

Netopil en Špaček in een

Tsjechisch programma

Radio Filharmonisch Orkest |

Tomáš Netopil | Josef Špaček |

Dvořák | Suk | Smetana

VRIJDAG 6 OKTOBER 2023

Hannes Minnaar en het

Groot Omroepkoor:

Brahms en Martin

Groot Omroepkoor | Florian

Helgath | Anton Spronk | Brahms

| Mason | Martin

VRIJDAG 13 OKTOBER 2023

Klassieke Top 400

Radio Filharmonisch Orkest |

Nationaal Vrouwen Jeugdkoor |

Chloe Rooke | Wilma ten Wolde

ZATERDAG 14 OKTOBER 2023

Clara-Jumi Kang en

het Rotterdams

Philharmonisch Orkest

Rotterdams Philharmonisch

Orkest | Finnegan Downie Dear |

Clara-Jumi Kang | Adès | Britten |

Moesorgski/Ravel

VRIJDAG 20 OKTOBER 2023

Viotti dirigeert Tsjajkovski

en Rachmaninov

Nederlands Philharmonisch

Orkest | Lorenzo Viotti | Bertrand

Chamayou | Britten | Ravel |

Tsjajkovski | Rachmaninov

VRIJDAG 27 OKTOBER 2023

Hannes Minnaar en

Thomas Oliemans

Thomas Oliemans | Hannes

Minnaar | Schubert | Bartók | Wolf

VRIJDAG 10 NOVEMBER 2023

Sir Mark Elder in een Brits

programma

Radio Filharmonisch Orkest |

Groot Omroepkoor | Sir Mark

Elder | Goodson | Grieg | Delius |

Vaughan Williams | Elgar

VRIJDAG 17 NOVEMBER 2023

Isabelle van Keulen en

Hartmut Haenchen:

Brahms & Strauss

Noord Nederlands Orkest |

Hartmut Haenchen | Isabelle

van Keulen | Brahms | Strauss

VRIJDAG 24 NOVEMBER 2023

Bertie Baigent en Olga

Paschenko: Beethoven

& Clara Schumann

Orkest van de Achttiende Eeuw

| Bertie Baigent | Olga

Pashchenko | Beethoven |

C. Schumann | Mayer |

Beethoven

VRIJDAG 1 DECEMBER 2023

Canellakis met Mahlers

Eerste Symfonie

Radio Filharmonisch Orkest |

Karina Canellakis | Victor Julien-

Laferrère | Smyth | Bosmans |

Mahler

VRIJDAG 8 DECEMBER 2023

Stéphane Denève dirigeert

het Requiem van Fauré

Radio Filharmonisch Orkest |

Groot Omroepkoor | Stéphane

Denève | Marc Korovitch

| Debussy/Escher | Koechlin |

Fauré

VRIJDAG 15 DECEMBER 2023

Kerst met de Nederlandse

Bachvereniging

Koor en orkest van de

Nederlandse Bachvereniging |

Alex Potter | Schein | Michael |

Strungk | Lasso | Kuhnau |

Hammerschmidt | Bach

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023

AVROTROS Kerstconcert

Radio Filharmonisch Orkest |

Groot Omroepkoor | Marcus

Creed | Mozart | Finzi | Vaughan

Williams

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

*De klassieke start
van je weekend!*

www.avrotrosvrijdagconcert.nl

AVROTROS

omroep
muziek

